Τὸ φύλλον Δραχμὴ 1 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ καλ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθῶς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δρ. 40. Ἑξάμηνος δρ. 22. Τρίμηνος δρ. 12.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 31ος | Ἐν Ἀθήναις, 5 Ἀπριλίου 1924 | Ἔτος 46ον—Ἀριθ. 19

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

[Μυθιστόρημα τοῦ Λοχαγοῦ DANRIT]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'. (Συνέχεια)

Καὶ μὲ λίγα λουδοβίκια ποὺ τοὺς μοίρασε, γλύτωσε ἀπ' τὸ ὑποχρεωτικὸ αὐτὸ βάφτισμα.

Οἱ ἑβδομάδες περνοῦσαν καὶ τὸ ταξίδι ἐξακολουθοῦσε. Μιὰ θύελλα ἀνάγκασε τὸ «Δελφῖνα» νὰ πιάσῃ στὸ Ρίο-Ἰανέϊρο. Ἀπὸ κεῖ πέρασε ἀπ' τὶς ἀκτὲς τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ διαγράφοντας τεράστιο κύκλο γύρω στὴν Ἁγία Ἑλένη, ἔφθασε στὶς 11 Ἰουλίου στὸ Ἀκρωτήρι, χωρὶς νὰ σταθῇ στὸ πολυπόθητο νησί.

Ἔτσι ὁ συνταγματάρχης ἔμεινε δυὸ μῆνες στὴν Ἀγγλικὴ ἀποικία, φυσῶντας καὶ ξεφυσῶντας ἀπ' τὸ θυμό. Τέλος μπῆκε πάλι στὸ ἴδιο καράβι καὶ στὶς 12 Σεπτεμβρίου, τὸ βράδυ διέκριν' ἕναν σκυθρωπὸν ὄγκο νὰ προβάλλῃ μέσ' ἀπ' τὸν ὠκεανό.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ σκοπιωρὸς ναύτης φώναξε: «Γῆ!» κι' ὁ συνταγματάρχης ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾷ ὁρμητικά.

Ὁ σκοτεινὸς ὄγκος ξεκαθάρισε: Ἦταν ἡ κορυφὴ τῆς Ἀρτέμιδος, ἡ πιὸ ψηλὴ κορυφὴ τῆς Ἁγίας Ἑλένης.

Τὴ νύχτα ἐκείνη ὁ συνταγματάρχης τὴν πέρασε ἀκουμπισμένος στὸ κιγκλίδωμα τοῦ καταστρώματος.

Τ' ἄλλο πρωΐ, τὸ βρῆκι ἀγκυροβολοῦσε στὸν ὅρμο τοῦ Τζαΐμς-Τάουν.

Μιὰ μεγάλη ἔκπληξη περίμενε ἐκεῖ τὸ συνταγματάρχη: Δυὸ πολεμικὰ μὲ Γαλλικὴ σημαία εἶχαν ἀγκυροβολήσει κι' αὐτὰ στὸ λιμάνι. Τὸ ἕνα ἦταν ἡ «Μπὲλ-Πούλ», ὑπέροχη φρεγάτα μ' ἑξήντα κανόνια, ποὺ τὴν κυβερνοῦσε ὁ πρίγκηψ Ζουανβίλ, γιὸς τοῦ Βασιλιᾶ Λουδοβίκου-Φιλίππου. Τ' ἄλλο ἦταν ἡ «Φαβορίτα», κορβέτα μ' ὀγδόντα κανόνια, ποὺ τὴν κυβερνοῦσε ὁ πλοίαρχος Γκυγέ.

Σὲ λίγα λεπτά, ὁ συνταγματάρχης ἐμάθαινε ὅτι ὁ πρίγκηψ ἐρχόταν, ὡς ἐπίσημος ἀντιπρόσωπος τῆς κυβερνήσεως τῆς Γαλλίας, γιὰ νὰ παραλάβῃ τὰ λείψανα τοῦ Αὐτοκράτορος.

Ἡ Ἀγγλία εἶχ' ἐπὶ τέλους ὑποχωρήσει στὴν ἀξίωση τῆς Γαλλίας, κι' ὁ λόρδος Πάλμερστον, ὁ Ἄγγλος πρωθυπουργὸς παρακαλοῦσε, σὲ μιὰ νότα του, τὴ Γαλλικὴ Κυβέρνηση «νὰ θεωρήσῃ αὐτὴ τὴν ὑποχώρηση ὡς δεῖγμα τῆς θερμῆς ἐπιθυμίας τοῦ Ἀγγλικοῦ Ἔθνους, νὰ πάψουν γιὰ πάντα οἱ ἐχθρότητες ποὺ ἐχώριζαν ὡς τώρα τὶς δυὸ χῶρες».

***

Πατῶντας τὴ γῆ αὐτή, ποὺ εἶχ' ἔρθει νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ ἀπὸ τόσο μακρυά, ὁ συνταγματάρχης ἀνατρίχιασε σύσσωμος. Γιὰ λίγα λεπτὰ τοῦ λίγισαν τὰ γόνατα κι' ἔμεινε στὸ μῶλο, ἀνίκανος νὰ προχωρήσῃ.

Ἄλλωστε τὸν εἶχε κουράσει καὶ τὸ ταξίδι, ποὺ τὸν εἶχε καταδικάσει σ' ἀκινησία ὁλόκληρους μῆνες. Μὰ μὲ τὴ συνηθισμένη του γοργότητα, ὁ Καρδινιὰκ δὲ θέλησε ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐπίσκεψή του. Πῆρε τὸ μπαστούνι του, βγῆκε ἀπ' τὴν πύλη τοῦ Τζαΐμς-Τάουν καὶ, σύμφωνα μὲ τὶς πληροφορίες ποὺ εἶχε πάρει, βγῆκε σ' ἕνα κάμπο ἀρκετὰ ὡραῖο, ὅπου ἄλλοτε, στὴν ἐποχὴ τῶν ἐκρήξεων, ἔτρεχαν οἱ λάβες τοῦ κρατήρα τῆς Ἀρτέμιδος.

Στὸ πιὸ ψηλὸ μέρος αὐτοῦ τοῦ κάμπου, ἤξερε ὅτι ἦταν ὁ τάφος τοῦ Αὐτοκράτορος. Τοῦ τὄχε πεῖ ὁ στρατάρχης Μπερτράν.

Μὰ ὕστερ' ἀπὸ λίγα βήματα, ἀναγκάσθηκε νὰ σταθῇ. Τὰ πόδια του δὲν τὸν ὑπάκουαν.

Διέκρινε ἕνα ἐξοχικὸ σπιτάκι κρυμμένο μέσα στὰ δέντρα, πλησίασε καὶ μπῆκε. Μὲ πόση χαρὰ ἔμαθε ὅτι αὐτὸ ἦταν τὸ σπιτάκι ὅπου ὁ Ναπολέων εἶχε ζήσει δυὸ μῆνες, μόλις ἔφθασε στὸ νησί, ὥς που νὰ τοῦ ἑτοιμάσουν τὸ σπιτάκι τοῦ Δόγκ-γούντ.

— Εἶσθε Γάλλος, κύριε, καὶ παλιὸς ἀξιωματικός;

Ὁ Καρδινιὰκ εἶπε τὄνομά του καὶ τὸν τίτλο του.

— Ὁ σκοπὸς ποὺ σᾶς φέρνει ἐδῶ εἶναι ἱερός, εἶπε μ' εὐλάβεια ὁ γέρος ἰδιοκτήτης, καὶ καλῶς ὁρίσατε στὸ σπίτι μου. Νὰ τὸ δωμάτιο, τὸ μόνο δωμάτιο ὅπου ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ κοιμόταν κι' ἔτρωγε κι' ἐργαζόταν. Δὲν τὸ κρύβω. Πάντα τὸ θεώρησα ντροπή, γιατὶ ἡ πολυτελέστατη ἔπαυλη τοῦ διοικητοῦ δὲν ἦταν στὴ διάθεσή του μεγάλου ἀνθρώπου. Ἴσως δὲ θάχε πάρει τὴν ἀρρώστεια ποὺ τὸν ἔφερε

«Τὰ παιδιὰ ἔπεσαν στὸ νερό . . . .» (Σελ 138, στ. α'.)

στὸν τάφο, κι' ὁ Λόου, ὁ σκληρὸς ἐπιτηρητής, δὲ θὰ ἦταν ἴσως τὸ ἀντικείμενο τῆς καταφρόνιας ὅλου τοῦ κόσμου.

Ὕστερα φώναξε:

— Μαίρη!

Παρουσιάστηκε μιὰ νέα γυναίκα, ὡς τριάντα χρόνων, μὲ λεπτὴ κορμοστασιὰ καὶ μὲ πολὺ ξανθὰ μαλλιά.

— Κόρη μου, εἶπε ὁ γέρος, σοῦ παρουσιάζω ἕναν παλιὸ συνταγματάρχη τῆς φρουρᾶς τοῦ Αὐτοκράτορος Ναπολέοντος. Ξεκίνησε μακρυὰ ἀπ' τὴ Γαλλία γιὰ νὰ προσευχηθῇ στὸν τάφο του. Λάβε τὴν καλοσύνη νὰ τοῦ χρησιμεύσῃς γιὰ ὁδηγὸς ὥς τὸν τάφο.

— Πολὺ εὐχαρίστως, ἀπάντησε ἡ κόρη. Ἴσα-ἴσα ἤθελα νὰ πάω αὐτὰ τὰ λουλούδια κεῖ—πάνω!

Πῆρε τὸ μπουκέτο της, ἀπὸ εὐωδιαστὰ λουλούδια ἀκακίας, κι' οἱ δυὸ μαζὶ ξεκίνησαν ἀπ' τὸ δρόμο ποὺ βγάζε στοὺς πρόποδες τῆς Ἀρτέμιδος.

Περπατῶντας ὁλοένα, ὁ Γιάννης Καρδινιὰκ ἔμαθε ἀπ' τὴ σύνοδό του, ὅτι τοὺς δυὸ μῆνες ποὺχε μείνει στὸ σπιτάκι ἐκεῖνο, ὁ Ναπολέων εἶχε δειχθῇ ὁ καλύτερος ἄνθρωπος.

— Ἡ ὑπομονή του ἦταν ἀπίστευτη, ἔλεγε ἡ κόρη. Ἐγὼ κι' ἡ μικρότερη ἀδελφή μου, ποὺχει τώρα πεθάνει, συχνὰ τὸν ἐνοχλούσαμε μὲ ἐρωτήσεις παιδιάτικες κι' ἀσήμαντες. Μᾶς ἀπαντοῦσε πάντα γεμάτος καλοσύνη. Πολλὲς φορὲς μάλιστα μᾶς ρωτοῦσε γιὰ τὰ μαθήματά μας καὶ μιὰ φορὰ ποὺ μᾶς βρῆκε νὰ διαβάζουμε γεωγραφία, μᾶς ρώτησε νὰ τοῦ ποῦμε τὶς κυριώτερες πρωτεύουσες τῆς Εὐρώπης: Βιέννη, Βερολίνο, Μαδρίτη, Λονδῖνο κτλ. Ὅταν μὲ ρώτησε τὴν πρωτεύουσα τῆς Ρωσσίας, δὲ μπόρεσα νὰ μὴν κοκκινήσω καθὼς τοῦ ἀπάντησα ὅτι ἦταν ἡ Πετρούπολη. Τὸ παρατήρησε καὶ μοῦ ζήτησε νὰ τοῦ ἐξηγήσω γιατὶ κοκκίνιζα ὅταν τὄλεγα.

Ἐγὼ διστάζοντας τοῦ ἀπάντησα:

«— Ἡ Πετρούπολη δὲν ἦταν πάντα πρωτεύουσα τῆς Ρωσσίας.

« — Σωστά, πρῶτα ἦταν ἡ Μόσχα. Ἀλλὰ γιατὶ δὲν εἶναι πιὰ ἡ Μόσχα;

«Ἡ στενοχωρία μου μεγάλωνε. Πῆρα ὡς τόσο θάρρος κι' εἶπα:

«— Γιατὶ ἡ Μεγαλειότης σας τὴν ἔκαψε!

«Ἔκρυψε ἕναν ἀπότομο μορφασμό.

«— Ἔτσι γράφει ἡ ἱστορία σας; μοῦ εἶπε. Δείξετέ τη, σᾶς παρακαλῶ, στὸν κ. Δελακάζ.

«Ὁ σύντροφος τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ Ναπολέοντος ἤξερε τὰ ἀγγλικά. Μετέφρασε στὸν αὐτοκράτορα τὸ κεφάλαιο τῆς ἐκστρατείας τοῦ 1812. «Ὁ Ναπολέων, ἔγραφε, πιὸ βάρβαρος κι' ἀπ' τὸν Ταμερλάνο, ἐπέρασε τὴ Ρωσσία διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου, ἔκαψε τὴν πρωτεύουσά της, κι' ἔσφαξε ἀλύπητα τὰ γυναικόπαιδα, ἀποτελειώνοντας καὶ τοὺς πληγωμένους ἀκόμη.»

«—Ὁρίστε πῶς γράφουν οἱ Ἰγγλέζοι τὴν ἱστορία, εἶπε μὲ πικρία ἐπιστρέφοντάς μου τὸ βιβλίο, καὶ πῶς πολεμοῦν νὰ λερώσουν τὴ δόξα μου. Μὰ ἡ ἀλήθεια δὲν παραβιάζεται χωρὶς νὰ τιμωρήσῃ ἐκείνους ποὺ δὲν τὴν σέβονται.

«Καί, ἥσυχα-ἥσυχα, μοῦ ἐξήγησε ὅτι οἱ ἴδιοι οἱ Ρῶσσοι εἶχαν βάλει φωτιὰ στὴν πόλη γιὰ νὰναγκάσουν τὸ Ναπολέοντα νὰ ὑποχωρήσῃ. Αὐτὴ δὲν εἶν' ἡ ἀλήθεια, κύριε συνταγματάρχα;

— Ἂν εἶν' ἡ ἀλήθεια! φώναξε ὁ Καρδινιάκ. Ἀφοῦ ἤμουν ὁ ἴδιος στὴ Μόσχα καὶ παρὰ λίγο νὰ καβουρδιστῶ μαζὶ μὲ τὴν ὀρδινάντσα μου καὶ τ' ἄλογά μου. Ρῶσσοι ἐγκληματίες εἶχαν ἐλευθερωθῆ κι' ἔβαλαν φωτιὰ μεθοδικὰ σ' ὅλες τὶς συνοικίες τῆς Μόσχας.

Μιλῶντας ὁλοένα, ἔφθασαν σ' ἕνα μικρὸ πλάτωμα, ὅπου μερικὰ γομμόδεντρα περιστοίχιζαν ἕνα ἐξοχικὸ σπιτάκι, ποὺ ἡ στέγη του σχεδὸν εἶχε γκρεμίσει.

— Νὰ τὸ Λογκ-γούντ! εἶπε ἡ μὶς Μαίρη.

Τὸ Λογκ—γούντ, αὐτὰ τὰ φτωχικὰ ἐρείπια! Τὸ Λογκ-γούντ, ὅπου ἔμεινε ὁ αὐτοκράτωρ πέντε ὁλόκληρα χρόνια!

Ὁ συνταγματάρχης ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ σφίγγεται.

Ἀνέβαλε γιὰ τ' ἀπόγευμα τὴν ἐπίσκεψή του στὸν τάφο καὶ διευθύνθηκε μὲ τὴν Ἀγγλίδα πρὸς τὸ Λογκ-γούντ.

Τὸ πρῶτο δωμάτιο ποὺ μπῆκαν ἦταν γυμνό, κι' οἱ τοῖχοι του γεμάτοι ὀνόματα κι' ἐπιγραφές. Ἡ ἐγκατάλειψη ἦταν φανερὴ μὲ τὴν πρώτη ματιά.

— Στὸ γειτονικὸ δωμάτιο ἔκλεισε τὰ μάτια, εἶπε σιγὰ ἡ μὶς Μαίρυ.

Ὁ συνταγματάρχης ἔβγαλε τὸ καπέλλο του καὶ μπῆκε γεμάτος εὐλάβεια, σὰ σ' ἐκκλησιά.

Τί αἶσχος! Τὸ δωμάτιο αὐτὸ ποὺ τὸ εἶχε ἐξαγιάσει ἡ ἀνάμνηση ἑνὸς τέτοιου θανάτου, βρισκόταν σὲ ἀξιοθρήνητη ἀκαθαρσία. Στὴ μέση εἶχαν ἐγκαταστήσει ἕνα μοῦλο, τὸ ταβάνι εἶχε τρυπηθῆ γιὰ νὰ διευκολύνῃ τὴν ἐγκατάστασή του, τὸ πάτωμα σάπιο, τὰ παράθυρα δὲν εἶχαν φύλλα κι' οἱ πόρτες κρεμόνταν στὴ μιὰ ριζέλλα (1).

Ἡ συντρόφισσα τοῦ συνταγματάρχη, μαντεύοντας τὴν ἀγανάκτηση τῆς ψυχῆς του, δὲ μιλοῦσε. Ἐαφνικὰ ὅμως ἀκούστηκαν βήματα. Ἕνας νέος μὲ περήφανη φυσιογνωμία, γαλανὰ μάτια καὶ σταθερὸ βλέμμα, μπῆκε στὸ δωμάτιο. Ἦταν ἀσκεπὴς καὶ φοροῦσε στολὴ πλοιάρχου. Πίσω του μπῆκαν ἀρκετοὶ ἄλλοι ἀξιωματικοί.

Τὸ πρόσωπό του ἐξέφρασε ἀμέσως τὴν ἐντύπωση ποὺ εἶχε κάμει καὶ στὸ συνταγματάρχη ἡ θέα τοῦ δωματίου ἐκείνου. Ἀκολούθησε σιωπή, ποὺ ἔδαζε σ' ἀμηχανία ἰδίως τοὺς ἄγγλους ἀξιωματικοὺς ποὺ εἶχαν ἔρθει μαζὶ μὲ τὴ Γαλλικὴ ἀποστολή.

Ὁ Γιάννης Καρδινιὰκ μάντευσε μᾶλλον παρὰ γνώρισε τὸν πρίγκηπα Ζουανβίλ.

Ὑποκλίθηκε μὲ σεβασμό.

—Κατοικεῖτε στὸ ἐξωτερικό, κύριε; ρώτησε ὁ κυβερνήτης τῆς «Μπὲλ-Πούλ».

Πόσο ἀπεῖχε ὁ πρίγκηψ ἀπ' τὸ νὰ μαντεύσῃ τοὺς σκοποὺς ποὺ ἔφεραν τὸ συνταγματάρχη στὰ πέρατα τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Μὲ λίγα λόγια ὁ Καρδινιὰκ τοὔδωσε τὴν ταυτότητά του καὶ τοῦ ἐξήγησε πῶς βρισκόταν ἐκεῖ.

Ὁ πρίγκηψ τοῦδωσε τὸ χέρι.

—Εὐτυχισμένος καὶ μεγάλος ὁ ἄνθρωπος ποὺναι ἀντικείμενο παρόμοιας λατρείας! εἶπε γυρίζοντας στὴν ἀκολουθία του.

Τῇ στιγμὴ ἐκείνῃ, ὁ συνταγματάρχης, σηκώνοντας τὰ μάτια, ἀναγνώρισε ἀνάμεσα στοὺς Γάλλους ἀξιωματικούς, τὸν ὑποστράτηγο Μπερτράν.

Ἐκεῖνος ἀναγνώρισε ἀμέσως τὸ γενναῖο ἀξιωματικό, ποὺ τοῦ εἶχε διηγηθῆ, λίγα χρόνια πρίν, τὶς τελευταῖες στιγμὲς τοῦ Ναπολέοντος κι' οἱ δυὸ πιστοὶ τῆς θρησκείας Ἐκείνου ἔσφιξαν θερμὰ τὰ χέρια. Ὕστερα ὁ στρατηγὸς εἶπε στὸν Καρδινιάκ:

—Θἀρθῆτε στὴν ἀνακομιδή;

—Καὶ βέβαια, ἀρκεῖ νὰ ζητήσετε γιὰ μένα τὴν ἄδεια τοῦ πρίγκηπος.

—Τὴν ἄδεια τὴν προεξοφλῶ ἐγώ! Θὰ γίνῃ αὔριο τὸ βράδυ. Ἀρχίζουμε νύχτα γιατὶ θὰ χρειασθοῦν πολλὲς ὧρες. Τὸ πρωὶ τῆς ἄλλης μέρας θὰ φύγουμε.

—Ὦ, ἂν μποροῦσα νὰ γυρίσω μαζὶ σας στὴ Γαλλία!, εἶπε σιγὰ ὁ συνταγματάρχης.

—Δὲ μπορῶ νὰ σᾶς τὸ ὑποσχεθῶ, μὰ θὰ ζητήσω.

—Εὐχαριστῶ!

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ πρίγκηψ Ζουανβὶλ τριγύριζε τὸ στενὸ δωμάτιο.

—Ἐδῶ ἦταν ξαπλωμένος, εἶπε ὁ Μπερτράν, μαντεύοντας τὶς σκέψεις του. Μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ ἐδῶ. Σ' ἕνα σιδερένιο κρεββάτι ἐκστρατείας. Ἀντίκρυ, ἐδῶ, ἦταν μιὰ προτομή, κι' ἐκεῖ μιὰ φωτογραφία τοῦ «Βασιλιᾶ τῆς Ρώμης»!...

Στ' ἄλλο δωμάτιο ἦταν ἀκόμα χειρότερα: Βρῆκαν ἐκεῖ ὡς καὶ ζῶα κι' ἡ ντροπὴ ἔκανε τοὺς Ἄγγλους ἀξιωματικοὺς νὰ τὰ στρίψουν.

—Μποροῦσαν νὰ ἐξαφανίσουν αὐτὸ τὸ σπιτάκι, ἂν ἤθελαν νὰ ξεχαστῇ μιὰ βάρβαρη πράξη, κι' ὄχι νὰ ἀσεβήσουν μὲ τέτοιο τρόπο, εἶπε ὁ Δελακάζ, διερμηνεύοντας τὴ σκέψη ὅλων τῶν Γάλλων.

Ὅταν βγῆκαν ἀπ' τὸ Λογκ-γούντ, ὁ στρατηγὸς Μπρερτρὰν εἶπε στὸν Καρδινάκ, παρουσιάζοντάς του ἕναν νέο εἰκοσιδύο χρόνων, μὲ βαθὺ βλέμμα καὶ λεπτὰ χαρακτηριστικά.

—Ὁ γιός μου! Γεννήθηκε στὴν Ἁγία Ἑλένη καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ ἦταν νουνός του.

—Εἶστε βαπτιστικὸς τοῦ Ναπολέοντος; ρώτησε ὁ συνταγματάρχης.

—Μάλιστα, συνταγματάρχα μου.

—Τότε λοιπὸν εἶστε ἀδερφὸς μὲ τοὺς γιούς μου, γιατὶ κι' οἱ δυὸ εἶναι βαπτιστικοὶ τοῦ Αὐτοκράτορος. Νὰ σὲ φιλήσω, παιδί μου!

Καὶ στὸ μάγουλο τοῦ γέρου ἀξιωματικοῦ κύλησ' ἕνα δάκρυ.

(Ἀκολουθεῖ)

(1) Οἱ λεπτομέρειες αὐτὲς εἶναι ὅλες αὐθεντικές, παρμένες ἀπ' τὸ ἡμερολόγιο τοῦ κόμητος Δελακάζ. Σ. τ. Σ.

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΟ ΑΔΕΡΦΑΚΙ

Τὸ θυμᾶμαι πάντα, μ' ἀγάπην ἄσβυστη καὶ μὲ μιὰν ἀνάμνηση τόσο ζωηρὴ σὰ νὰ μὴν εἶναι τόσα χρόνια τώρα ποὺ μᾶς ἔφυγε, βυθίζοντας ὅλο τὸ σπίτι στὰ μαῦρα καὶ μᾶς, ποὺ τόσο τ' ἀγαποῦσαμε, στὸν πιὸ μεγαλύτερο πόνο...

Δὲν ἔζησε σὰν ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς ἡλικίας του, μὲ τὸ ἀμέριμνο χαμόγελο στὰ χείλη... Δὲν τὸν εἴδαμε, σὰν καὶ τἄλλα παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς, καμμιὰ φορά, νὰ παίζει στὸ δρόμο τὰ καλοκαιριάτικα δειλινά.. Ἡ χαρὰ, ἡ ἀπέραντη καὶ γεμάτη ἐνθουσιασμὸς παιδικὴ χαρά, δὲ φάνηκε ποτε ζωγραφισμένη, στὸ μικρό, ἀναιμικό του προσωπάκι, γιὰ τὴν ἱκανοποίηση μιᾶς ὁποιαςδήποτε ἰδιοτροπίας του, γιὰ τὴν ἀπόκτηση κάποιου ποθητοῦ παιγνιδιοῦ.

Στεκόταν πάντα του, σὰν τὸ πιὸ μελετημένο κι' ἀπαισιόδοξο φιλόσοφο, παράμερα ἀπ' τὴ ζωὴ καὶ τὶς ψευτικες χαρές της. Ὅλη ἡ εὐγένεια κι' ἡ δύναμη τῆς ψυχῆς του, ὅλη ἡ μεγάλη διαφορὰ ἀπὸ τἄλλα παιδιὰ τοῦ κόσμου, φαινόταν μαζεμένη στὰ δυὸ ἐκφραστικά του μάτια, ποὔξεραν τόσο καλά, μὲ μιὰ μόνη τους ματιά, νὰ σὲ κάνουν νὰ συγκινηθεῖς καὶ νὰ καταλάβεις πὼς βρισκόσουν μπροστὰ σὲ μιὰ ἀπ' τὶς πιὸ σπάνιες παιδικὲς ψυχές...

Ἡ καρδιά του ἦταν τόσο ἄκακη, τόσο τρυφερή, ὥστε τοῦ ἔφερνε δάκρυα στὰ μάτια καὶ μόνη ἡ σκέψη ὅτι κάποιον ἄθελά του ἔκαμε νὰ λυπηθεῖ καὶ δὲν ἔβρισκε ἡσυχία μέχρι τὴ στιγμὴ ἐκείνη ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ διορθώσει τὸ σφάλμα του καὶ νὰ συχωρεθεῖ. Ποτέ, σὲ κανέναν ἀπ' τοὺς μικροὺς του φίλους καὶ συμμαθητές, ποὺ τόσο πολὺ τοὺς ἄρεσε νὰ τὸν πειράζουν, δὲν φερνόταν μὲ παράφορο καὶ βάναυσο τρόπο. Κι' ὅπως αὐτὸ ἤξερε νὰ φέρνεται μπροστὰ στοὺς ἄλλους μὲ τὸν πιὸ εὐγενικότερο τρόπο, ἔτσι κι' οἱ ἄλλοι ἤθελε νὰ τὸ μεταχειρίζονται.

Ποτὲ δὲ θὰ ξεχάσω τὰ δάκρυα ποὺ ἔχυνε, τὰ γεμάτα παράπονο καὶ θλίψη ἐκεῖνα δάκρυα—ὅταν κανεὶς τὸ μάλωνε καὶ τὸ μεταχειριζόταν σκληρά. Θυμᾶμαι μιὰ βραδυά, πᾶνε τρία χρόνια ἀπὸ τότε, ποὺ γύρισε στενοχωρημένος ὁ πατέρας στὸ σπίτι, γιατὶ κάποιες του δουλειὲς δὲν πηγαίναν καθόλου καλά. Κάθησε σκεφτικὸς στὸ τραπέζι κι' ἀρχίσαμε ὅλοι μας νὰ τρῶμε, προσέχοντας νὰ μὴν τὸν κάνουμε μὲ κανένα μας λόγο νὰ ἐνοχληθεῖ, ἀπὸ σεβασμὸ στὴ μεγάλη του στενοχώρια. Ὁ μικρὸς ἀδερφός, σὰ νὰ μὴν καταλάβαινε πὼς ὁ πατέρας αὐτὴ τὴ βραδυά, εἶχε ἀφορμὴ νἆναι στενοχωρημένος, ἔτρεξε νὰ καθίσει στὰ γόνατά του, ὅπως πάντοτε, γιὰ ν' ἀστειευθεῖ μαζή του. Μὰ ὁ πατέρας τώρα δὲν εἶχε διόλου δρεξη γι' ἀστεῖα. Τὸν ἀπώθησε μὲ τὸ χέρι του καὶ τὸν μάλωσε μὲ θυμό. Ὤ, τὶ δάκρυα ἔχυσε τότε ὁ μικρὸς ἀδερφός... Μ' ἀδιάκοπους λυγμοὺς ποὺ τὸν ἔπνιγαν, τὸν εἴδαμε νὰ πέφτει στὸ μικρό του κρεββατάκι καὶ νὰ κρύβει τὸ δακρυσμένο, χλωμὸ προσωπάκι του, κάτω ἀπὸ τὰ σκεπάσματα. Καὶ τὸ πρωΐ, ὅταν ὁ πατέρας σηκώθη κι' εἶταν ἕτοιμος νὰ φύγει, τὸν εἴδαμε νὰ τρέχει στὴν πόρτα, ξυπόλητος ὅπως ἦταν ἀπ' τὸ κρεββάτι, ζητῶντας νὰ τὸν συχωρέσει, ποὺ τὸν ἔκανε τὸ βράδυ νὰ λυπηθεῖ καὶ νὰ τοῦ φερθεῖ μὲ τόσο ἀπότομο τρόπο.

***

Τὸ χειμῶνα, ποὺ ὁλόκληρες ἡμέρες ἔβρεχε ἀδιάκοπα κι' ὁ κρύος βορριὰς σὰ μανιασμένος φυσοῦσε ἔξω, ἡ ζωή του περνοῦσε μὲ μιὰ τόσο ἁρμονικὴ μονοτονία, ποὺ κανένα ἐπεισόδιο καὶ καμμιὰ ἔκτακτη περίσταση, μεσ' στὸ σπίτι, δὲν τοῦκανε πιὰ τὴν παραμικρὴ ἐντύπωση. Γυρνοῦσε τὸ βράδυ σκεφτικὸς ἀπ' τὸ σχολεῖο, βυθιζόταν στὰ μαθήματα τῆς αὐριανῆς ἡμέρας κι' ὅταν τελείωνε τὸ διάβασμα, ἐρχόταν κοντὰ σὲ μᾶς, ποὺ μαζεμένοι στὴν τραπεζαρία, καθόμαστε κι' ἀκούγαμε —σιμὰ στὴν ἀναμμένη σόμπα—τὰ παραμύθια τῆς γιαγιᾶς. Μὲ πόση προσοχὴ τότε ὁ μικρὸς ἀδερφὸς ἄκουγε!... Ὅταν μάλιστα σὲ κανένα της παραμυθὶ μᾶς ἔλεγε γιὰ μαγεμμένα βασιλόπουλα καὶ γιὰ μακρυνές, ἄγνωστες πολιτεῖες, πόσο φαινόταν βυθισμένος σὲ κάποιο γλυκὸ ὀνειροπόλημα!..

Κάποτε—στὴν καρδιὰ τοῦ χειμῶνα —ποὺ ἄρχιζαν οἱ μεγάλες μπόρες κι' οἱ ἀστροποβροντές, ἤθελε πάντα του νὰ βρίσκεται—ποιὸς ξέρει ἀπὸ ποιὸ φόβο —κοντὰ στὴ μαμμά, ποὺ τὴν ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπ' ὅλους μας. Γερμένος στὴν ἀγκαλιά της, τὴν ἔβαζε νὰ τοῦ τραγουδάει κάποια παλιά της τραγούδια, ποὺ τὸν νανούριζαν γλυκὰ καὶ τοῦφερναν τὸν πιὸ ἀγγελικὸ κι' ἥσυχον ὕπνο στὰ κουρασμένα του βλέφαρα...

***

Τὸ καλοκαῖρι—τὸ τελευταῖο καλοκαῖρι ποὺ τὸ χάσαμε—ὁ τρόπος του μᾶς φαινόταν παράξενος περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Πιὸ χλωμότερος τώρα καὶ σὰν ἀφηρημένος, τ' ἄρεσε νὰ μᾶς βλέπει ὅλους κοντά του μαζεμένους, μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη καὶ τὴ χαρὰ ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπο. Κι' ἡ ἀγάπη του στὴ μαμμὰ εἶχε πιὸ θερμότερες τώρα τὶς ἐκδηλώσεις της.

Τὸν βλέπω καὶ τώρα ἀκόμη, στὶς τελευταῖες στιγμὲς τῆς ζωῆς του, ξαπλωμένο στὸ μικρό του κρεββατάκι, νὰ σφίγγει τὸ χέρι της καὶ νὰ παρακαλεῖ, μὲ δάκρυα στὰ μάτια, ἂν καμμιὰ φορά, χωρὶς νὰ τὸ θέλει, τὴν ἔκανε νὰ λυπηθεῖ, νὰ τὸν συχωρέσει. Σὲ μιὰ ἀπ' τὶς συγκινητικὲς αὐτὲς σκηνές, στάθηκα κι' ἐγὼ μάρτυρας, μπαίνοντας ἔξαφνα μιὰ μέρα στὴν κάμαρά του καὶ βρίσκοντας καὶ τοὺς δυὸ μὲ μάτια πλημμυρισμένα ἀπὸ τὰ δάκρυα...

Λίγες βδομάδες πρὶν φύγει γιὰ τὸ ἀγύριστο ταξεῖδι του, τοῦ ἄρεσε νὰ πηγαίνει, τὸ δειλινό, καταμόναχος στὴν ἀκρογιαλιά. Ἐκεῖ πάντα τὸν ἔβρισκα, ξαπλωμένο στὸν ἄμμο, ἀπέναντι στὴν ἀνοιχτὴ κι' ἀπέραντη θάλασσα, ὅταν πήγαινα νὰ τοῦ μιλήσω νὰ γυρίσει στὸ σπίτι. Χειροπιασμένοι τότε κι' οἱ δυό, τραβούσαμε στὸ δρόμο ἀμίλητοι. Κάποια ἐπίμονη ἰδέα, λὲς τὸν βασάνιζε κι' ἕνας ἀνεκπλήρωτος πόθος στὰ στήθια του φώλιαζε.

Κι' ὅπως ἡ ζωή του στάθηκε ἥσυχη —σὰ τὸ γάργαρο νερὸ τῆς πηγῆς ποὺ ἀργοκυλάει στ' αὐλάκι—ἔτσι κι' ὁ θάνατός του, τὸ πέταγμά του ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμο, στάθηκε ἀθόρυβο κι' ἥσυχο. Ὅταν μπῆκα στὴν κάμαρά του, νὰ τὸν 'δῶ γιὰ τελευταία φορά, ἡ ψυχή μου σπάραξε ἀπ' τὸν πόνο καὶ τὰ μάτια μου εἶχαν θαμπώσει ἀπ' τὰ δάκρυα καὶ δὲν ἔβλεπα ποῦ πατοῦσα...Μὲ γερμένο τὸ μικρό του κεφαλάκι στὸ μεγάλο, κάτασπρο προσκέφαλο, ἀπέναντι στ' ἀνοικτὸ παράθυρο, μ' ἀντίκρυσε μ' ἕνα τόσο θλιμμένο χαμόγελο ἀποχαιρετισμοῦ, πῶκανε τὴ δυστυχισμένη μητέρα νὰ λειποθυμήσει...

Κι' ἔφυγε ὁ μικρὸς ἀδερφὸς γιὰ πάντα ἀπ' τὸ σπίτι μας, πετῶντας πρὸς τὴ χώρα τοῦ ὀνείρου του!..

Ἕνας μικρὸς κατάλευκος τάφος μὲ τὸ μαρμάρινο σταυρό του δείχνει σ' ὅσους περνοῦν ἀπ' τὸ Κοιμητήρι, τὸ μέρος ποὺ ἀναπαύεται μὲ τὸν αἰώνιον ὕπνο.....

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΜΕΤΖΟΦΑΝΤΗΣ

Αγαπητοί μου,

ΗΝ άλλη φορὰ ποὺ σᾶς μίλησα γιὰ τὸ βιβλιαράκι ἐκεῖνο τῆς Γενεύης, τὸ γραμμένο σὲ 36 γλῶσσες, ἀνάφερα καὶ τὄνομα τοῦ Μετζοφάντη, ποὺ ἦταν ὁ γλωσσομαθέστερος ἄνθρωπος τοῦ καιροῦ του. Ὁ Ἰταλὸς αὐτὸς καρδινάλης—Ἰωσὴφ μὲ τὸ μικρό του ὄνομα,—γεννήθηκε τὸ 1771 στὴ Μπολόνια καὶ πέθανε, ὀγδοντάρης σχεδόν, τὸ 1848. Φιλόλογος, εἶχε μιὰ μνήμη καταπληκτική. Ἔτσι μπόρεσε νὰ μάθῃ δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πόσες νεκρὲς καὶ ζωντανὲς γλῶσσες. Ἤξερε μάλιστα καὶ τὶς κυριότερες τοπολαλιὲς (*διαλέκτους*). Στὴ Ζάκυθο, ὅταν ἤμουν παιδί, διηγοῦνταν ἀκόμα μὲ θαυμασμό, πὼς ἕνας λόγιος Ζακυθινός, ποὺ πῆγε κάποτε στὴν Ἰταλία καὶ βρῆκε τὸ Μετζοφάντη, μπόρεσε νὰ μιλήσῃ μαζί του... Ζακυθινὰ! Καὶ τὄνομα τοῦ καρδινάλη ἦταν περίφημο στοὺς γραμματισμένους κύκλους τῆς πατρίδας μου, ὅπως δὰ σ' ὅλο τὸν κόσμο. Ἄμα ἤξερε κανένας τρεῖς—τέσσερις ξένες γλῶσσες, τὸν ἔλεγαν Μετζοφάντη. Τὸ ἴδιο κι' ὅταν δὲν ἤξερε καμμιά, ἐνῶ στὴ θέση του ἔπρεπε νὰ ξέρῃ...

Καὶ θυμοῦμαι αὐτὸ τὸ ἀνέκδοτο. Εἴχαμε τότε ἕνα Γυμνασιάρχη ποὺ δὲν ἤξερε παρὰ τἄρχαῖα Ἑλληνικά του καὶ λίγα Λατινικά. Δὲν ξέρω πῶς, ξέπεσε τότε στὴ Ζάκυθο μιὰ κυρία Ρωσσίδα, ποὺ εἶχε γιὰ πούλημα κάτι χάρτες. Πῆγε στὸ Γυμνάσιο νὰ ρωτήσῃ μήπως ἤθελε νὰ τοὺς τῆς ἀγοράσῃ. Καὶ δοκίμασε νὰ συνεννοηθῇ μὲ τὸ Γυμνασιάρχη πού, γιὰ κακή του τύχη, βρέθηκε μόνος στὸ Γυμνασιαρχεῖο. Ἀλλὰ ποῦ! Ἡ Ρωσσίδα τοῦ μιλᾷ γαλλικά, τοῦ μιλᾷ ἀγγλικά. τοῦ μιλᾷ ἰταλικά, τοῦ μιλᾷ γερμανικά· ἐκεῖνος τίποτα, οὔτε λέξη! Κι' ἐπειδὴ μόνο ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ δὲν ἤξερε ἡ γυναίκα, ἀναγκάστηκε νὰ μαζέψῃ τοὺς χάρτες της καὶ νὰ φύγῃ ἄπρακτη. Ἀλλὰ διηγήθηκε τὸ περιστατικὸ ποὺ τὴν ἐσάστισε: Γυμνασιάρχης καὶ νὰ μὴν ξέρῃ οὔτε λίγα γαλλικὰ γιὰ νὰ συνεννοηθῇ μ' ἕναν ξένο!.. Κι' ἀπὸ τότε, στὴ Ζάκυθο, τὸν ἔβγαλαν Μετζοφάντη.

Ἀλλ' ἂς γυρίσουμε στὸν καρδινάλη. Εἴπαμε πὼς τὸ τέρας αὐτὸ τῆς μνήμης καὶ τῆς γλωσσομάθειας ἐξαφανίστηκε τὸ 1848. Ἄραγε δὲν ξαναφάνηκε στὸν κόσμο κανένα παρόμοιο; Σήμερα δὲν ὑπάρχει πουθενὰ κανένας ἄλλος τόσο γλωσσομαθής, ποὺ νὰ τοῦ ἀξίζῃ νὰ λέγεται «νέος Μετζοφάντης»; Δὲν ἤξερα. Ἀλλὰ ἡ Ἐπιστολὴ ἐκείνη ὅπου ἀνάφερα τὄνομά του, ἔγινε ἀφορμὴ νὰ τὸ μάθω. Λοιπὸν ναί, ὑπάρχει, ζῇ καὶ σήμερα ἕνας τέτοιος τεράστιος γλωσσομαθής. Εἶναι μάλιστα γνωστός μου. Γιατὶ τὸν ἐγνώρισα κι' ἐγώ, τότε ποὺ ζοῦσε στὰς Ἀθήνας, στοὺς κύκλους τῶν λογίων καὶ τῶν δημοσιογράφων. Ἰταλός, μιλοῦσε τὰ ἑλληνικὰ σὰν καὶ μᾶς. Καὶ μετάφραζε, θυμοῦμαι, ἔργα τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας στὸ ἰταλικό, ἔγραφε στὶς ἐφημερίδες, ἔκανε διαλέξεις καὶ μαθήματα. Τώρα, μαθαίνω, ζῇ στὴ Νέα Ὑόρκη. Ἀντώνιος Φραβασίλης ὀνομάζεται,—ὄνομα γνωστότατο στοὺς Ἀθηναίους. Καὶ ξέρετε πόσες γλῶσσες μιλεῖ καὶ γράφει σὰν τὴ δική του;

Μετρᾶτε: Ἀγγλικά, Ἀραβικά, Ἀρμενικά, Βεγγαλικά, Βουλγαρικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Δαλματικά, Ἑλληνικά, Ἐσπεραντικά, Ἰταλικά, Ἰσπανικά, Ἰνδιανικά, Ἰνδοστανικά, Λατινικά, Ὁλλανδικά, Οὐγγρικά, Πορτογαλικά, Ρωσσικά, Ρουμανικά, Σερβικά, Σουηδικά, Συριακὰ καὶ Τουρκικά. Τὸ ὅλον 24!

Ὁ Ἀντώνιος Φραβασίλης γεννήθηκε τὸ 1854 στὴν Ἐπισκόπια (Βασιλικάτα) τῆς Ἰταλίας, σπούδασε στὸ Σαλέρνο καὶ στὴ Νάπολη, νεώτατος ἦρθε στὴν Ἑλλάδα, παντρεύθηκε μ' Ἑλληνίδα, ἔμεινε ἐδῶ ὡς τὸ 1903 κι' ὕστερα πῆγε στὴν Ἀμερική, ὅπου, ἂν καὶ ἑβδομήντα χρονῶν σήμερα, ἐξακολουθεῖ ἀκόμα νὰ καταγίνεται στὶς ἀγαπημένες του φιλολογικὲς ἐργασίες. Κάνει διαλέξεις ἑλληνικά, ποὺ τὶς θαυμάζουν οἱ ἐκεῖ Ἕλληνες γιὰ τὸν πλοῦτο τῶν γνώσεων καὶ τὴ βαθύτητα τῶν ἰδεῶν. Καὶ σὲ πολλὲς γλῶσσες μεταφράζει Ἕλληνες κλασσικούς, προπάντων Πλάτωνα κι' Ἀριστοτέλη.

Αὐτὲς τὶς πληροφορίες μᾶς τὶς ἔδωσε, μ' ἕνα ὡραῖο της γράμμα στὴ Διάπλασι, ἡ ἴδια ἡ κόρη του ποὺ μένει ἐδῶ, ἡ κυρία Ἰταλα Π. Παπαδάκη-Φραβασίλη, μητέρα παλιοῦ μας φίλου, τοῦ κ. Βασιλείου Παπαδάκη, γνωστότατου ἄλλοτε στοὺς κύκλους μας μὲ τὸ ψευδώνυμο ***Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος***,—οὔ, κόσμο χάλασε κεῖνον τὸν καιρό,—ποὺ σήμερα εἶναι πρῶτος γραμματέας τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας στὸ Βελιγράδι κι' ἀκόμα παρακολουθεῖ «μὲ εἰλικρινὲς ἐνδιαφέρον τὴν ἀγαπητήν του Διάπλασιν». Ἡ κυρία Παπαδάκη ποὺ μᾶς γράφει αὐτά, προσθέτει ὅτι ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες, καθὼς ἔχει ἀκούσει, ὁ γλωσσομαθέστερος ἦταν ὁ ἄλλοτε Ἡγεμὼν τῆς Σάμου Καραθεοδωρής, ποὺ μιλοῦσε δεκατέσσερες ξένες γλῶσσες.

Ἔτσι λοιπόν, γιὰ νἀναφέρουμε ἁπλῶς τὄνομα τοῦ παλιοῦ, ἐμάθαμε καὶ τὸν νέο, τὸν σημερινὸ Μετζοφάντη, ποὺ κι' αὐτός, κατὰ σύμπτωση, γεννήθηκε στὴν Ἰταλία. Ὅπως γιὰ κάθε μεγάλη ἐπίδοση, καὶ γιὰ τὴ γλωσσομάθεια χρειάζεται μιὰ ἰδιοφυΐα: μιὰ ἔκτακτη μνήμη, ἀκουστικὴ κι' ὀπτική, μνήμη εἰδικὴ γιὰ νὰ συγκρατῇ τὸν ἦχο καὶ τὴ μορφὴ τῶν λέξεων. Ὅσοι τὴν ἔχουν, εὔκολα μαθαίνουν ξένες γλῶσσες. Φυσικά, καθένας, ὅσο καὶ νὰ θέλῃ, δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ οὔτε Μετζοφάντης, οὔτε Φραβασίλης, οὔτε Καραθεοδωρής. Καθένας ὅμως, στοχάζουμαι, πρέπει νὰ καταβάλῃ θέληση καὶ κόπο, γιὰ νὰ μάθῃ νὰ μιλῇ καὶ νὰ γράφῃ μιὰ τοὐλάχιστο ξένη γλῶσσα παγκόσμια, σὰν τὴ Γαλλικὴ ἢ τὴν Ἀγγλική. Ἀλλοιώτικα κινδυνεύει νὰ τὴν πάθῃ σὰν τὸν παλιό μας Γυμνασιάρχη καὶ νὰ ὀνομαστῇ «νέος Μετζοφάντης» εἰρωνικά...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΑΝΘΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κας Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΙΗ
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. (Συνέχεια)

Διαμιᾶς τότε ἕξη ὡραῖα λαγωνικά, ἄσπρα καὶ ξανθά, πετάχτηκαν ἔξω γαυγίζοντας καὶ πηδῶντας.

—Κάτω, Βοριά!... Σύχασε, Ἀστραπή!.. Φρόνιμα, Λέον!..

Ἡ Ἀνθούλα ἔτρεμε μὴ τὴν ἀναποδογυρίσουν οἱ σκύλοι ἐκεῖνοι ποὺ ἔτρεχαν σὰν τρελοί. Ἀλλ' ἄμα τοὺς σφύριξε ὁ Ἀλάρτης, μπῆκαν πάλι στὸ σπιτάκι τους κι' ὁ δασοφύλακας πῆγε πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἦταν οἱ πέρδικες κι' οἱ φασιανοί.

Ἡ μικρὴ ἐκεῖ εὐχαριστήθηκε πολὺ περισσότερο. Τὶ ὄμορφα ποὺ ἦταν ὅλα ἐκεῖνα τὰ πουλιά!

—Τώρα πιὰ ἐσὺ θὰ τὰ φροντίζῃς, τῆς εἶπε ὁ γέρος. Θὰ τοὺς δίνῃς νὰ τρῶνε αὐγὰ μερμηγκιῶν, πατάτες, χορταράκια. Τἀφεντικά μας ἐννοοῦν νἀχουν τὸ ψητό τους, τὴ σαλάτα τους καὶ τὸ φροῦτο τους!

Καὶ γέλασε μὲ τὸ ἀστεῖο του ὁ γέρος. Τὰ πουλιὰ κι' οἱ σκύλοι ἦταν ἡ μόνη του ἀσχολία καὶ σ' αὐτὰ εἶχε πάντα τὸ νοῦ του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἡ Ἀνθούλα, σὰν οἰκοδέσποινα, δέχεται τοὺς φίλους της.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκε στὴν ἀμμόστρωτη δενδροστοιχία ἀμάξι καὶ γυρίζοντας ἡ Ἀνθούλα, εἶδε τὴν κυρία Λάντη ποὺ ὁδηγοῦσε ἡ ἴδια, σὰν ἀληθινὸς ἀμαξάς, δυὸ μικρόσωμα σκωτσέζικα ἄλογα, ὅμοια τὸνα μὲ τἄλλο.

—Φραντή, εἶπε ὁ Ἀλάρτης· ἡ κυρία γύρισε καὶ θὰ θέλει νὰ σοῦ μιλήσῃ. Πάμε στὴν κουζίνα.

Πραγματικῶς, σὲ λίγο ἡ κυρία Λάντη ζήτησε τὸ Φραντὴ καὶ τὴν κόρη του, ποὺ γιὰ νὰ τὴ βροῦν, πέρασαν ἕνα σωρὸ διάδρομους καὶ σάλες.

Ἡ Ἀνθούλα κοίταζε τὸν πατέρα της καὶ τῆς ἐρχόνταν γέλια βλέποντας τὴν ἔκπληξή του καθὼς περπατοῦσε στὰ *παρκέτα* ἐκεῖνα ποὺ ἔλαμπαν περισσότερο ἀπὸ καρυδένια φρεσκοβερνικωμένη ντουλάπα. Μὰ καὶ πῶς νὰ μὴ σαστίζῃ ὁ δυστυχισμένος μπροστὰ στὰ πλούσια καὶ κομψότατα ἐκεῖνα ἐπίπλα, στὰ λογιῶν-λογιῶν ὑφάσματα ποὺ εἶχαν ἀπάνω λουλούδια τόσο ἀληθινὰ ὥστε σοῦ ἐρχόταν νὰ τὰ μυρίσῃς, ἢ στὶς πελώριες ἐκεῖνες γάστρες ὅπου ἦταν φυτεμένα ὁλάκερα δέντρα! Ἀμὲ οἱ καθρέφτες μὲ τὶς χρυσὲς κορνίζες ποὺ ἔφταναν ὥς τὸ ταβάνι; Γούρλωνε τὰ μάτια του ὁ Φραντὴς κι' ἐκοίταζε σὰ νὰ βρισκόταν σὲ κανένα παραμυθένιο παλάτι.

—Βλέπεις τὶ ὄμορφα πράμματα, πατέρα; τοῦ εἶπε ἡ Ἀνθούλα. Ἔτσι θαμπώθηκα κι' ἐγὼ τὴν πρώτη φορὰ ποὺ ἦρθα... Μὰ τὸ πιὸ ὄμορφο ἀπ' ὅλα, ἐμένα μοῦ φαίνεται ἡ κυρία Λάντη!

—Εὐχαριστῶ, μικρή μου! ἀκούστηκε μιὰ φωνή.

Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ σηκώθηκε ἕνα παραπέτασμα καὶ παρουσιάστηκε γελαστὴ ἡ ἀρχόντισσα.

Εἶχε ἀκούσει τὰ καλὰ λόγια τῆς Ἀνθούλας.

—Λοιπόν, κὺρ-Φραντή, ρώτησε, τὸ ἀποφάσισες;

—Μάλιστα, κυρία. Μετὰ χαρᾶς δέχουμαι ὅσα μοῦ εἴπατε.

—Καὶ σύ, Ἀνθούλα, εἶσ' εὐχαριστημένη;

—Ὤ, πάρα πολύ! Σᾶς εὐχαριστῶ, κυρία, μ' ὅλη μου τὴν καρδιά.

—Σοῦ ἀρέσει τὸ ράψιμο, τὰ ἐργόχειρα;

—Μάλιστα, κυρία. Μά... θὰ μπορῶ νὰ πηγαίνω τὴν Κυριακὴ νὰ βλέπω τὴν κυρὰ-Δεμάραινα, τὴ Βασιλικὴ καὶ τὸ Γιάννη;

Ἡ Ἀνθούλα ἔκαμε αὐτὴ τὴν ἐρώτηση μὲ δισταγμὸ καὶ περίμενε τὴν ἀπάντηση μὲ ἀγωνία.

—Βεβαιότατα. Κι' ὄχι μόνο νὰ πηγαίνῃς ἐσύ, ἀλλὰ κι' αὐτοὶ νἄρχουνται ἐδῶ. Τὸ σπιτάκι ποὺ θὰ κάθεστε, θὰ εἶναι ὅλο δικό σας. Ὁ κῆπος τριγύρω, εἶναι ἀρκετὰ μεγάλος καὶ θὰ τὸν ἔχετε στὴ διάθεσή σας. Θὰ μπορῇς λοιπὸν νὰ δέχεσαι καὶ τοὺς φίλους σου.

Ἀ, τὶ χαρὰ ποὺ αἰστάνθηκε ἡ Ἀνθούλα! Κάθε ἀνησυχία, κάθε στενοχώρια, κάθε λύπη, ἔφυγε διαμιᾶς ἀπὸ τὴν ψυχή της. Ἀφοῦ θὰ μποροῦσε πιὰ νὰ δέχεται κεῖ τοὺς φίλους της, ἦταν ὅλως διόλου περιττὸ νὰ λυπᾶται ποὺ θἄφινε τὸ φτωχό της καλυβόσπιτο.

—Μείνετε νὰ φᾶτε στὴν κουζίνα, γιὰ νὰ γνωριστῆτε μ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους μου, εἶπε ἡ κυρία Λάντη. Κι' ὕστερ' ἀπὸ δεκαπέντε μέρες, ἐλᾶτε νὰ ἐγκατασταθῆτε πιὰ ἐδῶ. Ὁ Ἀλάρτης θὰ σᾶς δείξῃ τὸ σπιτάκι σας, ποὺ εἶναι μισοεπιπλωμένο. Εἶπα νὰ βάλουν κι' ἕνα κρεββάτι γιὰ τὴν Ἀνθούλα, γιατὶ τὸ δικό της μοῦ φάνηκε πολὺ μικρό.

«—Λοιπὸν καλὴ ἀντάμωση!» (Σελ. 149 στ. 6'.)

Λοιπὸν καλὴ ἀντάμωση. Ἀνθούλα, σοῦ χαρίζω τὶς δυὸ ἐπισκέψεις ποὺ ἔπρεπε νὰ μοῦ κάμῃς σ' αὐτὲς τὶς δεκαπέντε ἡμέρες. Μεῖνε καὶ τὶς δυὸ ἐμένα μὲ τοὺς *φίλους* σου, νὰ τοὺς χορτάσῃς!..

Κι' ἡ καλὴ κυρία χάϊδεψε στὸ μάγουλο τὴν Ἀνθούλα.

Πατέρας καὶ κόρη γύρισαν στὴν κουζίνα ὅπου τοὺς περίμεναν ὅλοι οἱ ὑπηρέτες.

—Τύχη εἶχες! εἶπαν τοῦ Φραντή. Τέτοια κυρία δὲν βρίσκεται εὔκολα. Ὅποιος ἔρχεται ἐδῶ—μέσα δὲν ξαναφεύγει. Ἡ μικρή σου ὡςτόσο εἶναι πολὺ ἔξυπνη... Εἶδες πῶς κατάφερε νὰ τὴν πάρῃ ἀπὸ καλὸ μάτι ἡ κυρία!

Ἀφοῦ ἔφαγαν, ὁ γέρο Ἀλάρτης τοὺς ἔδειξε τὸ σπιτάκι τους. Τὶ ὄμορφο ποὺ ἦταν! πιὸ ὄμορφο κι' ἀπὸ τὴ βίλλα τοῦ Γιάννη. Τοῖχοι ἀπέξω δὲν φαινόνταν καθόλου, γιατ' ἦταν ὁλοσκέπαστοι ἀπὸ κισσοὺς καὶ τριανταφυλιές. Μπροστὰ εἶχε κῆπο μὲ διάφορα λουλούδια καὶ μὲ μενεξέδες κοντὰ στοὺς τοίχους του. Πίσω πάλι ἦταν λαχανόκηπος μικρός, ἀλλ' ἀρκετὸς γιὰ νὰ προμηθεύῃ τὰ λαχανικὰ ποὺ χρειαζόνταν δυὸ ἄνθρωποι.

—Ἡ κυρία, εἶπε ὁ Ἀλάρτης, ἀγαπᾷ πολὺ τὰ λουλούδια. Φυτεύετε λοιπὸν ὅσα μπορεῖτε ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἀρέσουν καὶ τῆς Ἀνθούλας.

Κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ τοὺς ἔμπασε σὲ μιὰ μεγάλη ἀσβεστόχριστη σάλα.

—Νὰ καὶ τὸ τζάκι σας! τοὺς εἶπε. Ἐδῶ ἀπὸ πάνω ἔχει μέρος νὰ κρεμᾶς καὶ τὸ τουφέκι σου, κὺρ Φραντή. Νὰ ξέρῃς ὅμως πὼς τἄρματα θέλουν γυάλισμα, γιὰ νὰ λάμπουν σὰν ἀσήμι, καὶ νἆ θυμᾶσαι τὸν καιρὸ ποὺ ἔκανες στρατιώτης.

Ἡ σάλα εἶχε μιὰ παλιὰ πέτσινη πολυθρόνα, τέσσαρες -πέντε καρέκλες κι' ἕνα καλὸ καρυδένιο τραπέζι.

Στὸ πλάϊ ἦταν ἡ κάμαρα τοῦ Φραντὴ κι' ἀπάνω μιὰ κομψὴ καμαρούλα γιὰ τὴν Ἀνθούλα. Ἀπὸ τὸ παράθυρό της φαινόταν πέρα τὸ ποτάμι, τὸ δάσος καὶ τὰ βουνά. Ἦταν μιὰ πολὺ ὄμορφη θέα.

Δίπλα στὸ σπιτάκι ἦταν μιὰ ἀποθήκη γιὰ τὸ σανό, ἕνας σταῦλος γιὰ τὴν ἀγελάδα κι' ἕνα μικρὸ λιβάδι γιὰ τὴ βοσκή της. Τίποτα λοιπὸν δὲν ἔλειπε.

—Καθὼς βλέπεις, κὺρ Φραντή, εἶπε ὁ Ἀλάρτης προστατευτικά, ἐδῶ μέσα θὰ περνᾷς σὰν ἀφέντης. Ὅλοι στὸ χωριὸ θὰ σὲ ζηλεύουν. Ψέμματα;

—Μὰ γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ θὰ βάλω ὅλα μου τὰ δυνατὰ νὰ εὐχαριστήσω τὴν κυρία, ἀποκρίθηκε ὁ Φραντής. Θὰ κάνω τὸ χρέος μου μὲ τὸ παραπάνω!

(Ἀκολουθεῖ)

ΡΗΤΑ

30.

Καλεσμένος 'στὴ χαρὰ
φίλου σου ποὺ τὴ γιορτάζει,
καὶ νὰ λείψῃς δὲν πειράζει.

Μ' ὃν τοῦ τύχῃ συμφορά,
τρέξε εὐθὺς χωρὶς προσκλήσεις
γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃς.

CHEF

ΟΔΗΓΟΣ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΚΕΦ. Ζ'. (Συνέχεια· ἐκ σελ. 142).

Σημείωσις: — Αὐτὸν τὸν καιρό, π: χ:, ἡ Διάπλασις ἔπαψε νὰ δέχεται κομμάτια γιὰ τὴν τρέχουσα Β' τριμηνία, γιατὶ ὄχι μόνο ἔχουν ἐγκριθῆ ἀρκετὰ γι' αὐτή, ἀλλὰ ἔχουν περισσέψει καὶ πολλὰ ἀπὸ τὴν Α' Τριμηνία, ποὺ τὰ καταλληλότερα θὰ δημοσιευθοῦν ὅταν ξαναρχίση ἡ Σελίδα. Οἱ σχετικὲς δηλώσεις δημοσιεύονται πάντα στὴν Ἀλληλογραφία (Διὰ τὴν Σ.Σ.Σ.) ὥστε ὁ ἐνδιαφερόμενος ξέρει πότε μπορεῖ καὶ πότε δὲν μπορεῖ νὰ στείλη.

7.—Ἂν στείλη κανεὶς γιὰ τὴ Σ. Σ. Σ. ἕνα κομμάτι ξένο γιὰ δικό του, ἀντιγραμμένο, εἴτε κατὰ λέξη εἴτε καὶ μὲ μικρὲς ἀλλαγές, ἀπ' ἄλλο περιοδικὸ ἢ βιβλίο, καὶ γελάση τὴ Διάπλασι νὰ τοῦ τὸ ἐγκρίνη καὶ νὰ τὸ δημοσιεύση, τιμωρεῖται μὲ ἀποκλεισμὸ ἀπὸ τὴ Σελίδα ἀπὸ ἕξη μῆνες ὡς ἕνα χρόνο καί, ἂν τὸ ξαναπάνη, γιὰ πάντα. Οἱ σχετικὲς καταγγελίες ἀπὸ ἀναγνῶστες κι' ἡ ἀπόφαση τῆς Διαπλάσεως δημοσιεύονται στὴν Ἀλληλογραφία. Γι' αὐτό, ὅταν τὸ κομμάτι εἶναι διασκευὴ ἢ ἐλεύθερη μετάφραση (ποὺ ἐπιτρέπεται), πρέπει, ἐκεῖνος ποὺ τὸ στέλνει, νὰ τὸ δηλώνη καθαρὰ ἀπὸ κάτω καὶ νἀναφέρη ποῦ βρῆκε καὶ τίνος εἶναι τὸ πρωτότυπο. Ἐπίσης ὅταν τὸ κομμάτι εἶναι Ἀνέκδοτο, λαϊκὸ ἢ ἱστορικό, Μῦθος, Παράδοση κτλ.

8.—Μὲ τὸν τίτλον «*Παιδικὸ Πνεῦμα*» δημοσιεύονται στὴ «Διάπλασι» ἀνεκδοτάκια γ' ἀ νόσιμες κι' ἀπρόοπτες κουταμάρες (ἀφέλειες) ἢ ἐξυπνάδες καὶ πονηρίες πολὺ μικρῶν παιδιῶν· (ὅταν τὴν κουταμάρα ἢ τὴν ἐξυπνάδα τὴ λέῃ μεγάλος, τὸ ἀνεκδοτάκι δὲν εἶναι «Παιδικὸν Πνεῦμα» καὶ δὲν ἔχει θέση στὴ «Διάπλασι»·) Τὰ «*Παιδικὰ Πνεύματα*» εἶναι γιὰ νὰ μᾶς κάνουν νὰ γελοῦμε· ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ μᾶς δείχνουν τὴν παιδικὴ *διανοητικότητα*, τὸν τρόπο ποὺ σκέπτονται οἱ μικροὶ παιδιά.

9.—Καὶ τὰ *Παιδικὰ Πνεύματα* περιλαμβάνονται στὴ Σ. Σ. Σ., — δημοσιεύονται μάλιστα κι' ὅταν ἀκόμη δὲν ὑπάρχη χῶρος γι' ἄλλα κομμάτια,—μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι αὐτὰ δὲν ἔχουν περιορισμούς. Κάθε φίλος τῆς Διαπλάσεως, εἴτε συνδρομητὴς εἴτε ἀνώρατης, εἴτε μὲ τὸνομά του εἴτε μὲ τὸ ψευδώνυμό του, *μπορεῖ νὰ στέλνη ὅσα Παιδικὰ Πνεύματα θέλει κι' ὅποτε θέλει*. Ἀπὸ τὸ πλῆθος αὐτό, ἡ Διάπλασις διαλέγει κάθε φορὰ ὅσα τῆς χρειάζονται, (ἀπὸ τὰ καλὰ βέβαια.) καὶ τὰ δημοσιεύει. Κι' ὅταν τὰ καλὰ εἶναι περισσότερα, παίρνει μόνο ὅσα τῆς χρειάζονται *μὲ κλῆρο*.

Σημείωσις:—Ἐννοεῖται ὅτι καὶ τὰ «Παιδικὰ Πνεύματα» πρέπει νὰ εἶναι πρωτότυπα, καινούργια, ἀδημοσίευτα, (ὄχι ἀντιγραφὲς ἀπ' ἐδῶ κι' ἀπὸ κεῖ), κι' ἀπ' αὐτὰ πάλι προτιμοῦνται τὰ παρμένα ἀπὸ τὴ ζωή, ἀπὸ τὸ φυσικό, ποὺ εἶναι καὶ τὰ καλύτερα. Ὁπωσδήποτε ἡ Διάπλασις δὲν δίνει λόγο σὲ κανένα γιὰ τὰ Π. Πνεύματα ποὺ τῆς στέλνει, κι' οὔτε ποῖα ἐγκρίνει ἀναφέρει, οὔτε ποῖα ἀπορρίπτει. Καὶ τοῦτο γιατὶ λοβρίνει τόσο πολλά, ὥστε θᾶταν ἀδύνατο νὰ κρατῆ λογαριασμό.

10.—Κομμάτια στὴ Σ. Σ. Σ. καὶ Παιδικὰ Πνεύματα δὲν δημοσιεύονται παρὰ μόνο τὰ ἐγκρινόμενα ἀπὸ τὴ Διάπλασι *δωρεάν*. Μὲ *πληρωμὴ* κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιεύση τίποτα στὸ φύλλο, παρὰ μόνο Μικρὲς Ἀγγελίες, κι' αὐτὲς πάλι σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους τοῦ Γ' Κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς «Διαπλάσεως».— "Αλλα βιβλία πωλούμενα ἀπὸ γραφεῖο της. —Ἐμβάσματα. — Ἀνοικτοὶ Λογαριασμοί.

1.—Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ φυλλάδια ποὺ ἀποτελοῦν τοὺς Τόμους της, ἡ Διάπλασις ἐκδίδει καὶ βιβλία χωρισ·ά, μὲ τὸ γενικὸ τίτλο «*Βιβλιοθήκη τῆς Διαπλάσεως*». Τὰ βιβλία αὐτά, λεγόμενα «Τόμοι τῆς Βιβλιοθήκης», ἀνεξάρτητα τὸ ἕν· ἀπὸ τἄλλο, περιέχουν ἀπὸ ἕνα ἔργο ὁλάκερο. συνήθως μυθιστόρημα εἰκονογραφημένο γιὰ παιδιὰ καὶ γιὰ οἰκογένειες.

2.—Ἀπὸ τοὺς Τόμους αὐτοὺς τῆς «Βιβλιοθήκης», ποὺ ἄρχισε τὸ 1883 οἱ περισσότεροι ἔχουν ἐξαντληθῆ. Μένουν ὅμως ἀρκετοὶ ἀκόμα. Συχνὰ δημοσιεύεται στὴ «Διάπλασι» ὁ σχετικὸς Τιμοκατάλογος. (Δημοσιεύεται καὶ σήμερα στὴν 8η σελίδα κι' ἐκεῖ μπορεῖ κανεὶς νὰ ἰδῆ ποιοὶ τόμοι τῆς «Βιβλιοθήκης» ὑπάρχουν ἀκόμα καὶ πόσο στοιχίζει ὁ καθένας.)

Σημείωσις: — Ὁ νεώτερος Τόμος τῆς «Βιβλιοθήκης» εἶναι τὸ μυθιστόρημα τοῦ κ Ξενοπούλου «Ἡ Ἀδελφούλα μου». Ἑτοιμάζονται νὰ ἐκδοθοῦν καὶ ἄλλοι. Κατὰ τὴ γενικὴ ὁμολογία, ἡ «Βιβλιοθήκη τῆς Διαπλάσεως» ἔχει τὰ καλύτερα βιβ·ία ποὺ φάνηκαν ὡς τώρα στὴν Ἑλλάδα γιὰ παιδιὰ καὶ γιὰ οἰκογένειες, γραμμένα ἢ μεταφρασμένα ἀπὸ τοὺς πιὸ ἐκλεκτοὺς μας λογοτέχνες, Παλαμᾶ, Φέρμπο, Ἄννινο Κουρτίδη, Ξενόπουλο κλπ.

3.— Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς Τόμους τῆς «Βιβλιοθήκης», στὸ Γραφεῖο τῆς «Διαπλάσεως» βρίσκονται κι' ἄλλα βιβ·ία συνεργατῶν της, ὅπως τὰ «Ἅπαντα» τοῦ Ξενοπούλου, (γιὰ μεγάλους). τὰ Διηγήματα τῆς Μαρκέτου (γιὰ παιδιά), κτλ. Κι' αὐτῶν δημοσιεύεται στὸ φύλλο Τιμοκατάλογος. Βιβλία ὅμως ποὺ δὲν ἀναφέρονται στοὺς Τιμοκαταλόγους αὐτοὺς, τὸ Γραφεῖο τῆς «Διαπλάσεως» δὲν προμηθεύει

4.—Κάθε παραγγελία γιὰ βιβλίο,—εἴτε Τόμο «Διαπλάσεως», εἴτε ἄλλο,—καὶ γενικὰ κάθε παραγγελία πρὸς τὸ Γραφεῖο τῆς «Διαπλάσεως· γιὰ συνδρομή, ἀνανέωση, ψευδώνυμο, Μικρὴ Ἀγγελία, κτλ. κτλ.—πρέπει νὰ συνοδεύεται ἀπὸ τὸ ἀντίτιμο, γιατὶ ἀλλοιώτικα δὲν ἐκτελεῖται. Καὶ τὸ ἀντίτιμο μπορεῖ νὰ στέλνεται :

Α'.—*Ἀπὸ τὸ Ἐσωτερικό :* α') μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ β') μὲ ἑλληνικὰ χαρτονομίσματα μέσα σὲ γράμμα συστημένο· γ') μὲ ἑλληνικὰ γραμματόσημα,—ἀσφάλιστα ἔννοεῖται καὶ ἀκόλληα—ὅταν χρειάζεται συμπλήρωμα λιγότερο ἀπὸ 50 λεπτά. (Π: χ: θέλει κανεὶς νὰ στείλη, μέσα σὲ συστημένο γράμμα, δρ 5,60. Βάζει ἕνα πεντόδραχμο, ἕνα χάρτινο πενηνταράκι καὶ ἕνα δεκάλεπτο γραμματόσημο.)

Σημείωσις:—Ὁ ἀσφαλέστερος τρόπος ἀποστολῆς χρημάτων εἶναι ἡ *Ταχυδρομικὴ Ἐπιταγή*. Ἀλλὰ στὸ γράμμα ποὺ τὴ συνοδεύει, πρέπει νἀναφέρη κανεὶς καὶ τὸν ἀριθμό της. Π: χ: «Ἐμβάζω μὲ τὴν ἐπ' ἀρ. 15,800 Ταχ. Ἐπιταγή, στ' ὄνομα τοῦ κ. Ν. Π. Παπαδοπούλου, δρ. 40». Ἐπίσης στὸ Ἀπόκομμα τῆς Ἐπιταγῆς πρέπει νἀναφέρεται τὸ γράμμα ποὺ τὴ συνοδεύει. Π: χ: «Τὰ χρήματα αὐτὰ εἶναι γιὰ τὴν παραγγελία ποὺ κάνω μὲ τὸ γράμμα μου τῆς 28 Μαρτίου 1924.» Ἡ παραγγελία ὅμως μπορεῖ νὰ γράφεται καὶ στὸ ἀπόκομμα καὶ τότε δὲν χρειάζεται γράμμα. Π: χ: «Τὰ χρήματα αὐτὰ εἶναι γιὰ νὰ μοῦ στείλετε στὴν κάτωθι διεύθυνσή μου ἕνα Τόμο Διαπλάσεως τοῦ 1921».

Β'.— *Ἀπὸ τὰ Ἐξωτερικό:* α'.) Μὲ Ταχυδρομικὴ Ἐπιταγή, ἀπὸ τὰ μέρη ποὺ τὰ Ταχυδρομεῖα ἐκδίδουν Ἐπιταγὲς γιὰ τὴν Ἑλλάδα· (δηλαδή, σήμερα, μόνο ἀπὸ τὴν Ἀγγλία, τὴν Κύπρο καὶ τὶς λοιπὲς ἀγγλικὲς ἀποικίες. Ἐπειδὴ ὅμως αὐτὲς πᾶνε πρῶτα στὸ Λονδῖνο κι' ἀπὸ κεῖ βγαίνει ἄλλη Ἐπιταγή, τὰ ὀνόματα τοῦ ἀποσολέως καὶ τοῦ κ. Παπαδοπούλου πρέπει νὰ γράφονται *πολὺ καθαρά*, γιατὶ στὴν ἀντιγραφὴ ἀπὸ ξένους γίνονται λάθη ποὺ τὰ κάνουν ἀγνώριστα κι' ἡ Ἐπιταγὴ δὲν φτάνει στὸν παραλήπτη. Γιὰ τἄλλα, βλέπε τὴν παραπάνω Σημείωση.)— β'.) Μὲ Τραπεζιτικὴ Ἐπιταγὴ (chèque) ἐπὶ Λονδίνου, Παρισίων, Νέας Ὑόρκης, Ἀθηνῶν. (Πηγαίνει κανεὶς σὲ μιὰ Τράπεζα, βγάζει ἕνα τσὲκ στὄνομα τοῦ κ. Παπαδοπούλου καὶ τοῦ τὸ στέλνει μέσα σὲ γράμμα συστημένο. *Ἰδιωτικὰ* ὅμως τσὲκ δὲν εἶναι δεκτά. Μόνο ἀπὸ Τράπεζα πρὸς Τράπεζα.)—γ') Μὲ χαρτονομίσματα, μέσα σὲ νράμμα συστημμένο, Ἀγγλικά, Γαλλικά, Ἰταλικά, Ἀμερικανικά, Αἰγυπτιακά, Ἐλβετικά. ("Οταν τὰ χαρτονομίσματα αὐτὰ δὲν εἶναι Ἀγγλικὰ ἢ Ἑλληνικά, θὰ μεταφέρονται σὲ λίρες ἂν εἶναι γιὰ συνδρομή, ἢ σὲ δραχμὲς ἂν εἶναι γιὰ ἄλλη παραγγελία, *μὲ τὴν τιμὴ ποὺ θᾶχη ἡ λίρα* τὴν ἡμέρα τῆς παραλαβῆς των. Π. χ. στέλνει κανεὶς χαρτονομίσματα Γαλλικὰ 100 φράγκων, γιὰ νἀνανεώση τὴ συνδρομή του καὶ νὰ συνεισφέρη τὸ ὑπόλοιπο στὸν Ἔρανο γιὰ τὴ Διάπλασι τῶν Προσφύγων. Ἀπὸ τὰ 100 αὐτὰ φράγκα θὰ κρατηθοῦν ὅσα θἀντιστοιχοῦν, τὴν ἡμέρα τῆς παραλαβῆς, πρὸς 10 σελίνια γιὰ τὴ συνδρομὴ· καὶ τὸ ὑπόλοιπο θὰ μετατραπῆ σὲ δραχμὲς καὶ θὰ περάση στὸν Ἔρανο. — δ'.) Μὲ ταχυδρομικὰ ἐντάλματα (Postal Order τῶν Ἀγγλικῶν Ταχυδρομείων.)' Ἐπάνω σ' αὐτὰ τὰ ἐντάλματα δὲν χρειάζεται νὰ γράφετε τίποτα· οὔτε τὄνομα τοῦ κ. Παπαδοπούλου, οὔτε τὴν πόλη, ἀλλὰ νἀφίνετε τὰ κενὰ των ἀσυμπλήρωτα.)

Σημείωσις:—Ἕνα γραμματόσημα καὶ ξένα τσιμπρίδια δὲν εἶναι δεκτά, γιατὶ δὲν ἐξαργυρώνονται πιὰ στὰς Ἀθήνας.

5.—Ἐπειδὴ εἶναι δύσκολο καὶ δαπανηὸ νὰ στέλνη κανεὶς συχνά, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸ Ἐξωτερικό, μικρὰ ποσὰ γιὰ τὶς μικρές του παραγγελίες, μπορεῖ νὰ στέλνη ἀραιότερα ἀπὸ ἕνα ποσὸ μεγαλύτερο καὶ νὰ γράφη στὴ Διάπλασι νὰ τοῦ ἀνοίγη Λογαριασμό. Ἀλλὰ κάθε φορὰ ποὺ κάνει μιὰ ὁποιαδήποτε παραγγελία, πρέπει νὰ γράφη: «Τὸ ἀντίτιμο νὰ τὸ πάρετε ἀπὸ τὴν Πίστωσή μου.» Μὲ κάθε παραγγελία ἡ Διάπλασις θὰ τοῦ στέλνη τὸ λογαριασμό του, ὥστε θὰ βλέπη μὲ τί ποσὸν εἶναι ἀκόμη πιστωμένος. γιὰ νὰ ξέρη νὰ στείλη ἄλλο ἄμα πλησιάζη νὰ ἐξαντληθῆ.

Σημείωσις: — Αὐτὸ κάνουν πολλοὶ συνδρομηταί, καὶ τοῦ Ἐσωτερικοῦ, ἀλλὰ προπάντων τοῦ Ἐξωτερικοῦ. Στέλνουν ἀπὸ 50, ἀπὸ 100, ἀπὸ 200 δρ. γιὰ τὸν ἀνοικτό τους λογαριασμό. Κι' ὅταν ἔχουν νὰ δημοσιεύσουν μιὰ Μικρὴ Ἀγγελία τεσσάρων δραχμῶν ἢ νἀγοράσουν δυὸ δραχμῶν τετράδια ἢ ἕνα λυσόχαρτο, δὲν σκοτίζονται νὰ βροῦν καὶ νὰ στείλουν τὰ μικρὰ αὐτὰ ποσά, ἀλλὰ κάνουν ἁπλῶς τὴν παραγγελία τους καὶ γράφουν νὰ πληρωθῆ ἀπὸ τὴν πίστωσή τους.

6.—Κάθε ἔμβασμα γενικῶ: νίνεται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν κ. Ν. Π. Παπαδόπουλο. Γράμμα μὲ χρήματα ἐσκλεισμένα, χαρτονομίσματα κτλ. πρέπει νὰ σφραγίζεται καὶ νὰ βουλοκέρι καὶ νὰ στέλνεται *συστημένο*. Γιατὶ ἂν χαθῆ ἢ ἂν παραβιασθῆ, ἡ Διάπλασις δὲν ἔχει καμμιὰ εὐθύνη.

Τελευταία Δήλωσις

Ὁ Ὁδηγὸς αὐτὸς ἔχει ὅ,τι χρειάζεται νὰ ξέρη ἕνας συνδρομητὴς ποὺ θέλει νὰ λαβαίνη μέσος στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ. Καθένας λοιπὸν πρέπει νὰ τὸν διαβάση μὲ προσοχὴ καί, ὅταν ἔχη καμμιὰ ἀπορία, νὰ προστρέχη σ' αὐτόν. Γιατὶ ἡ Διάπλασις δὲν ἀπαντᾶ στὴν Ἀλληγοργοφία, ὅταν τὴ ρωτοῦν γιὰ πράγματα ποὺ τὰ ἔχει ὁ Ὁδηγός.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ «ΟΔΗΓΟΥ»

Ἡ Διάπλασις

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ κουρεῖο, ἕνα παιδὶ ποῦ ἔκοψε τὰ μαλλιά του, δίνει στὸν κουρέα καὶ μιὰ δεκάρα ἰταλική.

— Αὐτὴ δὲν περνᾶ, τοῦ λέει ὁ κουρέας· ἔχει γένεια.

—Εὐρισέ τη! τοῦ ἀπαντᾶ τὸ παιδί.

Δροσούλα τῆς Αὐγῆς

***

Ὁ Τοτὸς γιὰ πρώτη φορὰ πῆγε στὸ σχολεῖο.

— Καὶ πῶς λέγεται ὁ δάσκαλός σας ; **τὸν ρωτοῦν.**

—Κύριος! ἀπαντᾶ ὁ Τοτός.

Λαμπρὸς Ἀστὴρ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 31 Μαρτίου 1924

Ὁ κ. ΦΑΙΔΩΝ σᾶς γράφει σήμερα γιὰ τὸ νέο Μετζοφάντη. Ἐγὼ εὐχαριστῶ πολὺ τὴν κόρη του, ἀξιότιμη κυρία Ἴταλα Παπαδάκη γιὰ τὸ καλό της γράμμα καὶ τὴν παρακαλῶ νὰ γράψη τὰ πολλὰ μου χαιρετίσματα καὶ στὸν πατέρα της, τὸ σεβαστό μου φίλο κ. Ἀντώνιο Φραδασίλη καὶ στὸ γιό της, τὸν παλιό μου ἀγαπητὸ συνδρομητὴ *Βασίλειο τὸ Βουλγαροκτόνο*.

Χρίστε Δ.Ριζόπουλε,χαίρω πολὺ ποὺ ἀποφάσισες νὰ γίνης «περισσότερο παιδί μου» μὲ τὴ συμμετοχή σου στὴν Ἀλληγραφία καὶ στοὺς Διαγωνισμούς, Σ' εὐχαριστῶ πολὺ καὶ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα. Ὅσο γιὰ τὰ Εὔσημα τοῦ περσινοῦ σου ξεσπαθώματος, πῶς νὰ σοῦ τὰ στείλω ; Τὰ Εὔσημα δὲν στέλνονται, γράφονται μόνο, σημειώνονται. Ἰδὲς λοιπὸν τί λέει γι' αὐτὰ ὁ Ὁδηγός. Καὶ γιὰ νὰ ἐξακολουθήσης νὰ μοῦ γράφης, ποὺ τὸ ἐπιθυμῶ πολύ, πρέπει νὰ πάρης καὶ ψευδώνυμο.

Ἡ *Μύρτω* ἀκούει μερικὰ παιδιὰ νὰ λένε πῶς ἡ Διάπλασις εἶναι γιὰ μωρά, κι' ἀπορεῖ : «Μὰ ἐγὼ μωρὸ εἶμαι ;» Ἄλλ' ἀκόμα περισσότερο ἀπορεῖ ὅταν ἀκούῃ παιδιά, στὴν Αἴγυπτο, νὰ τῆς λένε πῶς εἶναι ἀκριβή! «Ἀκριβὴ λέει ; Καὶ τί εἶναι γιὰ μᾶς ἐδῶ ἑκατὸ γροσάκια τὸ χρόνο ; Οὔτε μισό γροσάκι τὴν ἡμέρα!» Μοῦ φαίνεται πῶς στὴν Αἴγυπτο ἔπρεπε νἄχης τοὺς περισσότερους συνδρομητάς. Ἐγὼ, καὶ 300 γροσάκια νἄταν ἡ συνδρομή σου, δὲν θὰ σἄφινα».

Πολὺ ἐνδιαφέροντα πράγματα μοῦ γράφει ἡ *Ρίτα* γιὰ τὶς παραστάσεις ποὺ θὰ γίνουν καὶ φέτος στὸ ἀρχαῖο Θέατρο τῶν Συρακουσῶν. Μαζεύτηκαν ἐκεῖ ἀπὸ τώρα ἕνα πλῆθος ξένοι, προπάντων Γερμανοί, "Ἄγγλοι κι' Αἰγύπτιοι. Θὰ παιχθοῦν οἱ «Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας» κι' ἡ «Ἀντιγόνη». Γράφεται πάλι μουσική ἐπίτηδες, γίνονται μεγάλες ἑτοιμασίες καὶ τελοσπάντων θὰ χαλάσῃ ὁ κόσμος.—Παρακαλῶ τὴ *Ρίτα* νὰ μοῦ στείλη ἐγκαίρως τὸ πρόγραμμα, τὶς ἐντυπώσεις της καὶ τὶς εἰκονογραφημένες ἐφημερίδες, γιὰ νὰ γράψω κι' ἐγὼ τίποτα γιὰ τὶς ἑλληνικὲς αὐτὲς παραστάσεις καὶ νὰ βάλω μάλιστα καὶ καμμιὰ εἰκόνα ποῦ θἀστρου. Κι' ὁ κ. Φαίδων θὰ διαβάσῃ εὐχαρίστως αὐτὰ ποὺ θὰ τοῦ στείλῃ.

Ἡ *Ἀθηναϊκὴ Σιλουέττα* μοῦ γράφει : «Σὲ μισὴ ὥρα ρουφᾶ ὅλο σου τὸ φύλλο. Πρῶτα τὰ μυθιστορήματα, ἔπειτα τὴν ἀλληλογραφία, ἔπειτα τὶς Μικρὲς Ἀγγελίες καὶ τελευταία τὴν Ἐπιστολὴ τοῦ κ. Φαίδωνος, ἂς πιὰ σοβαρὴ δηλαδή. "Ε, ὕστερα : τελείωσε! Ξαναρχίζω ἀπ' τὴν ἀρχή. Μ' αὐτὸ δὲν εἶναι προκοπή. Τὸ φύλλο σου ἔπρεπε νἄταν ἀτέλειωτο!». "Ε, ἂς ἦταν τουλάχιστο τὸ διπλό, ἂς ἦταν ἐπιτέλους δωδεκασέλιδο. Ἀλλά, βλέπεις, οὔτε αὐτὸ δὲν μποροῦμε νἄχουμε τώρα. Καὶ πρέπει νἄμαστε καὶ πολὺ εὐχαριστημένοι.

Μιὰ πολὺ περίεργη ἀπορία ἔχει ἡ *Ροδοδάφνη* : Τί γλῶσσα μιλοῦσαν στὸν Παράδεισο ὁ Ἀδὰμ κι' ἡ Εὔα ; Κι' ἂν δὲν ὑπῆρχαν ἀκόμη τότε ἔθνη καὶ γλῶσσες, πῶς συννενοοῦνταν μεταξύ τους ;—Ἡ Ἁγία Γραφὴ εἶναι Ἑβραϊκή. *Ὑποτίθεται* λοιπὸν πῶς ὁ Ἀδὰμ κι' ἡ Εὔα μιλοῦσαν Ἑβραϊκά, ποὺ τοὺς τὰ ἔμαθε ὁ Θεός, Θεὸς τῶν Ἑβραίων κι' αὐτός, ὁ Γιεχωβᾶ. Ἀλλὰ καθὼς ξέρετε, ὅλ' αὐτὰ εἶναι συμβολικὰ κι' ἀλληγορικά. Ὁ Ἀδὰμ κι' ἡ Εὔα συμβολίζουν τοὺς πρώτους ἀνθρώπους ποὺ φάνηκαν στὸν κόσμο, τὰ πρῶτα λογικὰ ὄντα ποὺ ἤλθαν ὕστερ' ἀπ' ὅλα τἄλογα ζῶα. Κι' αὐτοί, οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, μιλοῦσαν τὴν ἀρχέγονη ἐκείνη γλῶσσα ποὺ τὴν εἶχαν ἔμφυτη μέσα τους,—αὐτὸ θὰ πῆ «τοὺς τὴν ἔμαθε ὁ Θεός»,—μιὰ γλῶσσα ποὺ δὲν ἦταν οὔτε Ἑβραϊκή, οὔτε Ἑλληνική, οὔτε τίποτα, μιὰ γλῶσσα ἀπὸ λίγες λέξεις—λίγες ρίζες,—γιὰ τὰ κυριώτερα πράγματο, κι' ἀπὸ πολλοὺς μορφασμούς, ἀπὸ πολλὰ γνεψίματα. Ἀπ' αὐτὴ τὴ γλῶσσα ὅμως τὴν ἀρχέγονη, τὴν πρώτη, μορφώθηκαν σιγὰ-σιγά, μὲ τὴ διασπορὰ τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἀδάμ, μὲ τὴν ἐξέλιξη καὶ μὲ τοὺς αἰῶνες, οἱ διάφορες γλῶσσες τῆς γῆς. Ὑπῆρξε μάλιστα σχολὴ γλωσσολόγων, μὲ τὸν περίφημο Γερμανὸ Μὰξ Μύλλερ ἐπὶ κεφαλῆς, ποὺ ἐδείξανε ὅτι ἡ Γλωσσολογία εἶναι μιὰ Φυσικὴ Ἐπιστήμη, καὶ δὲν ἔχει ἄλλο σκοπό, παρὰ νἀνεύρη καὶ νὰ ξεχωρίσῃ τὴν πρώτη, τὴν ἀρχέγονη, τὴν ἔμφυτη ἐκείνη γλῶσσα ἀπὸ τὴν ὁποία γεννήθηκαν ὅλες οἱ ἄλλες.

Ἡ *Μικρὴ Μελαχρινούλα*, ἀπὸ τὸ Δραχμάνι, μοῦ γράφει: «Ἐμεῖς ἐδῶ, τὶς Ἀποκριές, δὲν ντυνόμαστε οὔτε Πιερρότοι οὔτε Κολομπίνες· ἀλλὰ βάζουμε ὅλες τὰ χωριάτικα καὶ χορεύουμε στὴν πλατεῖα συρτὸ καὶ τσάμικο. Εἶναι ὡραῖο τὸ θέαμα νὰ βλέπη κανεὶς σαράντα, πενήντα κορίτσια ντυμένα ὅλα μὲ τὴν ἴδια φορεσιά, δηλαδὴ μεταξωτὰ μακριὰ φουστάνια, σεγκούνια χρυσοκέντητα, κόκκινες μεταξωτὲς ποδιές κεντημένες μ' ὅλα τὰ χρώματα τῆς ἴριδος, καὶ τὴ λαμπρὴ αὐτὴ στολὴ νὰ τὴ λαμπρύνουν ἀκόμα περισσότερο τὰ 200-300 φλωριὰ ποὺ στολίζουν τὸ στῆθος καὶ τὸ λευκὸ μεταξωτὸ μαντήλι ποὺ σκεπάζει τὸ κεφάλι. Ἔτσι ντυμένη κι' ἐγὼ μὲ τὴν ἀδερφή μου γορεύαμε ὅλα τὰ γνωστά μας σπίτια καὶ χορεύαμε». Ἀ, πῶς ἤθελα νἄμουν ἀπὸ κανένα μέρος νὰ σᾶς βλέπω, χρυσές μου Ἑλληνοπούλες!..

Δημ. Χ. Παπαϊωάννου, ναί, ἐκεῖνο τὸν καιρό, γράφαμε «ἡ μήτηρ τοῦ παιδίου» καὶ «τὸ παιδίον τῆς μητρός», γιατ' εἴχαμε τὴν ἰδέα νὰ φτάσουμε σιγὰ-σιγὰ στὴν ἀρχαία γλῶσσα καὶ νὰ μιλοῦμε ὅπως οἱ σύγχρονοι τοῦ Περικλέους. Ἀλλὰ τὴν ἰδέα αὐτὴ τὴν ἐγκαταλείψαμε πιὰ ὡς ἀδύνατη κι' ἀνόητη καὶ σκεφθήκαμε καλύτερα νὰ πλάσουμε μιὰ νέα γλῶσσα μὲ βάση τὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ. Γι' αὐτὸ ἐκεῖνο τὸν καιρὸ κι' ἡ Διάπλασις γραφόταν πιὸ καθαρὰ—δηλαδὴ πιὸ ἀκάθαρτα,—ἐνῶ σήμερα γράφεται πιὸ ἁπλά, δηλαδὴ πιὸ καθαρὰ κι' ὡραία. Καὶ γι' αὐτό, στὸ Σχολεῖο, τὰ μικρὰ παιδιὰ μάθαιναν νὰ διαβάζουν «ἡ ἀξ, ἡ ὄρνι. τὸ ὠόν», ἐνῶ σήμερα μαθαίνουν «ἡ γίδα, ἡ κόττα, τὸ αὐγό». Ἄλλαξαν τὰ πράγματα, βλέπεις.

Ὁ *Ποντοηρακλειανὸς* μοῦ γράφει κάτι τι πολὺ σπουδαῖο. «Ἀφότου ἄρχισα, λέει, νὰ διαβάζω Διάπλασι, αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτό μου πνευματικῶς τακτοποιημένο. Γιατὶ πρωτύτερα βρισκόμουν ς' ἕνα χάος ἰδεῶν. Τί καλὸ θἄταν γιὰ τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος ἂν ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα διάβαζαν ἀναγκαστικὰ τὴ Διάπλασι! Θὰ προοδεύαμε.» — Τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ βρίσκονται σὲ τόμους τῆς Β' Περιόδου κι' ἰδὲς στὸν Ὁδηγὸ πόσο ἔχουν μὲ τὰ ταχυδρομικά.

Δυστυχῶς, *Νεοϋορκέζε*, δὲν ὑπάρχουν μυθιστορήματα μὲ θέμα τὸ ἐμπόριο. Οἱ συγγραφεῖς ἀγαποῦν κάπως ὑψηλότερα ἰδανικά. Ἀλλὰ θἄταν καὶ περιττὰ τέτοια μυθιστορήματα στὴν Ἑλλάδα, ὅπου οἱ περισσότεροι γίνονται ἔμποροι καὶ γενικὰ τὸ ἐμπορικὸ πνεῦμα εἶναι τόσο ἀνεπτυγμένο. Πῶς ἤθελα νὰ μοῦγραφες λίγο συχνότερα. Εἴμαστε, βλέπεις, καὶ τόσο μακρυά!

Ὠραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Κόρη τῆς Ἴδης, Δωδωναία, Σοσιαλιστής, Κακκινοσκουφίτσα, Ροδάνθη Ποντίφηκος, Ἀντιλόση*, (δυό), *Παγκόσμιο Ὄνειρο, Περσεύς, Ἀντιγόνη, Μῆβιλ, Δοξασμένο Κρητικόπουλο, Φασκαμιές, Μυστικὴ Φωνή, Σκλαβωμένη Ἴμβρος, Θρακικὸ Διαβολάκι καὶ Σταράτη.* — Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλά των λόγια, ξεσπαθώματα κτλ.

Ρέα Συλβία, "Ακι Πορφύρα, Ἀγέρωχε Ἀρκάς, Μανουὴλ Κάλλα, Μυοσωτίς, Ἀγριόκεριο, χαριτωμένα τὰ πρῶτα σας γραμματάκια! Νὰ μοῦ γράφετε συχνά, παιδιά μου. Καὶ σύ, *Ρέα Συλβία*, καλῶς νὰ ἔλθῃς μὲ τὸ φίλο μας μπαμπά σου.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἐγκρίνονται : 48. "Ἕνα σονέττο τοῦ *Πάνου Χειμαριώτη*. —49. «Τὸ ρολογάκι» τοῦ *Ξανθίππου*.—50 «Τὸ πιάνο» τῆς *Ἠλέκτρας*.

Διάλεξα κι' αὐτὰ τὰ τρία κομμάτια, τὰ καλύτερα ἀπ' ὅσα ἔλαβα αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα, γιὰ νὰ στρογγυλέψη ὁ ἀριθμός, νὰ γίνουν δηλαδὴ 50 σωστά. Ἄλλα, πρὸς τὸ παρόν, δὲν ἐγκρίνω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀνανεοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιώματος δρ. 5 — Τὰ ἐγκρινόμενα νὰ φτάσουμε σιγὰ

χωριστό') ***Δάλιαν*** (τό καλύτερο, γιά μένα, ἦταν ποὺ δὲν μ' ἐξέχασες, ἀλλὰ μόλις γύρισες ἀπὸ τὴν ὡραία σου διασκέδαση τὴν ἑλληνικήν, ἐκάθησες καὶ μοῦ γράφες τό ὡραῖο αὐτό γράμμα!) ***Ναυαγὸν τῆς Κυνθίας*** (βλέπεις τόν Κανονισμό τῆς Σελίδος στὸν 'Οδηγό· εὐχαρίστως ὁ κ. Φ. θὰ σοῦ ἀπαντήσῃ· ἔλαβα τὰς 23 κι' ἐξετέλεσα εὐχαριστῶ πολύ') ***Λυραντζῆν*** (κι' ἐγὼ χάρηκα ποὺ δὲν θὰ φύγῃς τόσο μακριά, κι' ἂς μὴν ἔχω 'Αράπη· καλῶς νὰ δεχθῇς τὸν πατέρα σου)· ***Κλωθὼ*** (πῶς δὲν τὸ πιστεύω, ἀφοῦ κι' ἐδῶ τότε χιόνιζε; πολὺ ὡραῖο τὸ γραμματάκι σου, μὰ μὴν ξαναρ-γήσῃς τόσο·) ***Μαῦρον Γάτον*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς ἐνέργειες καὶ γιὰ ὅσα γράφεις·) ***Καπετὰν Καραπιπέρην*** (ἀφιερώσεις στὰ κομμάτια δὲν ἐπιτρέπονται· ξέχασα μάλιστα νὰ τὸ γράψω καὶ στὸν 'Οδηγό· οἱ «Ἐλεύθεροι Τέκτονες» δὲν ξέρω καλὰ τί εἶναι· μοῦ φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ παλιὰ αὐτὴ Ἑταιρία, ποὺ πέρασε πολλὲς φάσεις καὶ εἶχε πολλοὺς σκοπούς, σήμερα εἶναι ἁπλῶς φιλανθρωπικὴ καὶ προστατευτική·) ***Ἀτρόμητο Εὐξωνάκι*** (ὄχι, δὲν ἐπιτρέπεται καὶ τὰ δύο· ἕνα μόνο νὰ γράφῃς·) ***Πίστις-Πατρὶς*** (εὐχαριστῶ γιὰ τὸν κόπο, ἀλλ' αὐτὰ τὰ γράφει μόνο ὁ κ. Λουκιανός· ἀπὸ ἄλλον δὲν δέχομαι·) ***Πισσιρίγκον*** (διαβιβάζω τὶς εὐχαριστίες σου στὰ καλὰ παιδιὰ ποὺ σ' ἐνέγραψαν μὲ τὸν Ἔρανο·) ***Σμύρνην*** (ὄχι τέτοια... δυσβολικά!) ***Μονταὶν*** (ἐστειλα· ὄχι, γιατὶ αἱ πρὸ τοῦ νέου 'Οδηγοῦ δημοσιευθεῖσαι ρυθμίζονται μὲ τὸν παλιό·) ***Δεσποινίδιον*** (καὶ τὰ δυὸ εἶναι στὸν Τόμο τοῦ 1916, δρ. 55·) ***Δαιμόνιο*** (δὲ θυμᾶμαι ἂν βραβεύθηκε· γράφε μου·) ***Μικρὸν Ἀθηναῖον, Σουφραζέτταν, Σοβαρὸν Κύριον, Κ. Ναοῦμ κ.τ.λ. κ.τ.λ.***

Σὲρ Ραβεγγάρ, Πεταχτὸ Ναυτάκι, Χείμαρρον (ἐστειλα).

Εἰς ὅδας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***30 Μαρτίου*** θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ νέου 213ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις δεκτὰ μέχρι 5 Ἰουνίου.

251. Λεξίγριφος.

Ἐπίρρημα ἑνώνεται
Μ' ἕνα μικρὸ πλανήτη
Καὶ μὲ τὸ ὅλο στέλνεται
Ἡ...συνδρομὴ τοῦ λύτη!

Μεγάλη Ἑλλὰς

252. Συλλαβόγριφος

Τὸ ἕνα Αἰγύπτιος θεός,
Τἄλλο μικρὸ νησάκι
Μὰ τιποτένιο καὶ τὰ δυὸ
Μᾶς κάνουν πραγματάκι.

Ρίμκα

253. Μεταγραμματισμὸς

Ἄλφα κάνω τὸ Ὠμέγα
Καὶ θαυμάζω κι' ἀπορῶ
Πῶς, ἀπὸ ποτάμι μέγα,
Τοῦ Ἰακὼβ ἔκαμα γιό!

Ἀκαλανθὶς

254. Τρίγωνον

* * * * = Θεός.
* * * = Ἀριθμητικὸν.
* * = Ζῶον
* = Σύμφωνον

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ρωβέρτος Κόρτις

255. Αἴνιγμα

Ἕνας Ἀπόστολος τὰ ἀρσενικὸ
Ἄψυχο πρᾶγμα τὸ θηλυκό.

Τρελλὸς Λέρας

256—257. Μεταμορφώσεις

1.—Ἡ *Χίος* διὰ 4 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Πόρος*.

2.—Ὁ *φάρος* διὰ 4 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *φανός*.

Ζιγκομὰρ

258—262. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

λάθος, οἶνος, ἐφέτης, δαδίον, δέρας.

Ἰωάν. Κοὺν

263. Ἀκροστιχὶς ἐξ Ἀντιθέτων

Νὰ εὑρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τἀρχικά των νὰ ἀποτελοῦν ἀρχαῖον βασιλέα:

τραχύς, ἥμερος, ἄλλος, δάκεδ ν, περιφρόνησις.

Γεώργ. Δ. Παυλίδης

264. Ἐλλιποσύμφωνον

ιο—αεη—εαιο

Διαβολόπαιδο

265. Γρῖφος

τ τ τ